

ERDELYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
(Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 2 lej

III. évfolyan 216 sz.

1934 Augusztus 6

Hétfő

15

Hitler népcsászárrá koronáztatja magát

Kétezer osztrák nemzeti szocialista smét be akart törni Ausztriába,
de az S. S. legények e fogták őket. -- 70 legionárius elesett
a határon folyó ütközetben

Róma, augusztus 4.

Az olasz lapok meglehetősen tartózkodó hangnemben regisztrálják a németországi eseményeket. Abban azonban mindegyik megegyezik, hogy Hindenburg halála könnyen zavargásokra vezet. Németországban Annyi bizonyos — írja az olasz sajtó, — hogy Németország súlyos események hajnalán áll.

A Stampa című lap nem titkolja, hogy a német birodalmi elnökség utódlását illetőleg "megszavazott" törvény Olaszország szerte nagy megdöbbenést keltett. Mussolinihez közelálló politikai körök véleménye szerint, amennyiben Hindenburg politikai végrendeletében a monarchia visszaállítását kívánta, úgy Hitler még ezen is jóval túlment, mert az utódlás kérdését rendező törvény értelmében

és az alkotmánnyal szöges ellentétben. Hitler népcsászárrá akarja magát koronáztatni.

Annyi bizonyos, — fejezi be cikkét a lap — hogy Hitler Németország kormányzójává lett. Ez azonban igen kétélű fegyver lehet a Führer kezében, mert könnyen a Reichswehr reakciójára vezethet. De ezen kívül is Hitlernek számolnia kell azoknak árnyaival, akiket június 30-án halálba üldött.

Berlin, augusztus 4

Érdekes és történelmi dokumentumok maradtak fenn az ügyben, hogy miképp lett Hitler Hindenburg utóda.

A minisztertanács elé terjesztették Hindenburg politikai végrendeletét. Ez a politikai végrendelet röviden azt tartalmazza, hogy a birodalmi elnök a kormány 18 havi működése alatt meggyőződött arról, hogy a német nép vezetésére a legtökéletesebben Hitler Adolf birodalmi kancellár alkalmas. Minthogy a német nép korlátlan bizalommal viseltetik Hitler Adolf iránt, a birodalmi elnök kívánsága az, hogy a birodalom rendje, nyugalma és felvirágoztatása érdekében Hitler Adolf vegye át a birodalom vezetését.

A minisztertanács részleteiről egyelőre jelentést még nem adtak ki, de beavatottak

úgy tudják, hogy a minisztertanács mégis emellett döntött, hogy választást ír ki a birodalmi elnöki tisztésre. Szóba került először Hitler kancellár mellett Ernő szász-koburgi herceg neve is, aki régi híve a kancellárnak, lelkes tagja a nemzeti szociálista

pártnak, amelyet anyagilag is támogatott.

A minisztertanácsot megelőzőleg egyébként Hitler megbeszélést folytatott Papen alkancellárral és ennek eredményeképpen Papen csütörtökön délután redkivüll követe megbízatással Bécsbe utazott.

Heíven osztrák nemzeti szocialisták agyonlőtték a német fekete- ingeseke

Tegnap délelőtt az osztrák legionista táborokból mintegy 2000 főnyi legénység ki-
zabadult, akik rohamlépésben megindultak az osztrák határ felé. A lázadó legionisták-
nak az volt a céljuk, hogy betörjenek Ausztriába és ott újabb puccsot hajtsanak végre.
A legionista táborot őrző csapatok üldözőbe vették a legionistákat, akiket sikerült is kö-
rülzárni. Heves harc fejlődött ki közöttük közvetlen az osztrák határ mentén, amelyben
70 legionista életét vesztette. A többiek az 8. legénysége elfogta és visszavitte Mün-
chenbe.

München, augusztus 4.

Lesz-e Hitlernek ellenjelöltje?

Feltűnést keltő jelentést közöl a "Paris Soir" Eszerint a birodalmi hadsereg külön jelöltet akar állítani Hitler ellen. Ezzel a le-
telőséggel szemben szóba került Epp tábor-
nok Bajorország jelenlegi helytartójának a neve, továbbá a hadsereghez közelálló csá-
szárhű politikai körök részéről Mackensen tábornok és Seeckt tengernagy neve.

Előkészületek az augusztus 19-iki népszavazásra

Pénteken megjelent a népszavazásra vo-
natkozó rendelet amelyet Hitler kancellár és Frick belügyminiszter írtak alá. A rende-
let hangoztatja, hogy a köztársasági elnök
cim annyira összeesett Hindenburg nevével
hogy történelmi patinához jutott és ezért a
cimet eltörölték. Miután Hitler meggyőződé-
se, hogy minden olyan cselekményben mely
a nép összességét érinti, a népet meg kell kér-
dezni, elrendeli a népszavazás megtartását.
A német lapok megállapítják, hogy a né-
pszavazás eredménye nem lehet kétséges és
impozáns módon Hitler mellett fog megnyi-
latkozni.

A népszavazáson ugyanazok a rendel-

kezések bírnak érvénnyel, mint 1933. novem-
ber 12-én. Szavazati joggal bírnak a Német
országban tartózkodó külföldi németek is.
A tengereken levő hajókon is meg kell tar-
tani a népszavazást, amelynek eredményét
szikratávíróon közlik az arra kijelölt part-
menti hatósággal. A vasuti állomásokon, a
kórházakban is leadják szavazataikat az
arra igényjogosultak. A kormány intézked-
sére a szavazói igazolványokat már augus-
tus 11-én és 12-én kiadják.

Schacht kinevezése új gazdasági politikát jelent

Schacht dr. gazdasági miniszterré való
kinevezése élenken foglalkoztatja a sajtót.
Nem hiszik, hogy az új miniszter megbiza-
tása csak átmeneti jellegű, hanem arra kö-
vetkeztetnek, hogy új gazdasági politika kez-
detét jelenti. Az új miniszter alkalmat fog
keresni egészséges gazdasági viszonyok te-
remtésére. A német export egyre nagyobb
teret veszít, ami kellemtelen helyzetet je-
remített már is. Ezt a feszültséget éreztette a
társát a német deviza politikában is.

Lapunk mai száma 8 oldal, ára 2 lei!

(Tudósítás az első oldalról)

Gyászlepel borítja be Hindenburg házát.

Neudeck, augusztus 4.

A neudecki elnöki palota nagytermében száz égő gyertya világa mellett fekszik ravatalán Hindenburg, a tannenbergi és mazi hős. Az egész kastélyt ma délelőtt a gyász jeléül fekete lepellet vonták be.

Egész Keletporoszország népe vándorlásszerűen indult meg Neudeck felé, hogy még egyszer lássák a birodalmi elnököt. A palota halottas termét a nagyközönség részére ma este nyitják meg, egész éjjel és vasárnap egész nap nyitva lesz. A temetést vasárnap zárják be, hogy megtegyék az előkészületeket a holttestnek Tannenbergbe való szállítására.

A budapesti rádió és közvetíti a temetést.

Budapest, augusztus 4.

Augusztus 7-én délelőtt 11 órakor a budapesti rádió közvetíti Hindenburg német birodalmi elnök temetését. Ugyancsak közvetíteni fogja Hitler kancellár gyászbeszédét is, amelyet dr. Koudela Géza fog lefordítani magyar nyelvre.

Vilmos sirva fakadt amikor meghallotta Hindenburg halálát

Neudeck, augusztus 4.

A Hindenburg kastélyban megkezdődtek az előkészületek, hogy a nagy halott holttestét Tannenbergbe szállítsák. A Hindenburg földi maradványait tartalmazó koporsót hétfőről keddre virradó éjjel szállítják Neudeckből Tannenbergbe.

Pontban éjfélkor indul a menet. Jobbról és balról fáklyavivők haladnak az ágyutalpakra erősített koporsó előtt és utána tisztiszakaszok mennek. A temetési menet a hajnali órákban érkezik meg a tannenbergi emlékoszlop elé, amelytől két kilométernyire újabb katonai diszörtség fogadja a holttestet. A koporsót a vezér-toronyba ravatalozzák fel. Vilmos excelszár legidősebb fia, Frigyes Vilmos herceg Neudeckbe érkezett és koszorut helyezett Hindenburg ravatalára.

Amikor Vilmos császár telefonon értesült Hindenburg elnök haláláról, állítólag sirva fakadt és összetörve vonult vissza dolgozószobájába.

Anglia sürgeti a beavatkozást

London, augusztus 4.

A Times című lap vezércikkben foglalkozik a legutóbbi német-osztrák eseményekkel és arra a kérdésre, hogy a láthatáron toronyosuló súlyos következményekkel szemben Anglia továbbra is semleges marad-e határozott "nem"-mel válaszol. A világ soha sem bocsátaná meg Angliának — írja a lap — ha nem minde erejét vetné latba a fenyegető események elhárítása és Ausztria függetlenségének megvédése végett. Fel kell szólítani Németországot, hogy az osztrák náci garázdálkodását ne tűrje tovább és az Ausztriára szóló utlevelekre kivetett különleges díjat azonnal törölni kell.

— Dr. Bródy Sándor halála. Városszer-
te őszinte részvétet váltott ki dr. Bródy Sándor fakeskedő tragikus halála. A 41 éves ember a szívdaganat miatt meghalt, amelyet öt nap alatt végzett vele. Temetése ma, vasárnap délelőtt fél 12 órakor lesz a Bóné-kuti izr. temető halottas házából.

Időjárás

Élénkebb szél, északon és nyugaton zivatarok.

Elutaztak Timisoarára a kormány tagjai

Megerősödött a kormány helyzete. -- Hétfőn a „H” csoport tartja ülését Oradeán

Bucuresti, augusztus 4.

Ma délelőtt 10 órakor a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen az államháztartás apparátusának redukciójára vonatkozó módokat beszéltek meg. Ez volt az utolsó minisztertanács, amely után a kormány tagjai megkezdik előkészületeiket a Timisoarára való utazáshoz.

Tatarescu miniszterelnök szombaton este elutazott Timisoarára. Szombaton délelőtt Dinu Bratianu is elutazott és szombat éjszaka a többi miniszter is Timisoarára utaztak. Az elutazást megelőzőleg a miniszterelnök hosszas tárgyalást folytatott Dinu Bratianuval és létre is hoztak egy megegyezést, melynek értelmében a liberális párt a jövőben minden tekintetben támogatni fogja a kormányt.

A megegyezés liberális pártkörökben igen jó hatást keltett és nagy optimizmussal tekintenek a vasárnapi timisoarai minisztertanács elé.

Hír szerint a timisoarai minisztertanács az erdélyi liberális képviselők aziránt keresik meg a minisztereket, hogy a kormányban minél nagyobb helyet biztosítsanak részükre. Hétfőn egyébként a liberálisoknak ugynevezett „H” csoportja, amely bizonyos tekintetben ellentétes nézeteket vall a kormánnyal szemben, Oradeán tartanak gyűlést, amelyen még nagyobb csoportot igyekeznek meguknak megnyerni. Amennyiben a „H” csoport akcióját siker kísérli, úgy Lepadafu erdélyi miniszter helyzete megingottnak tekinthető.

Marconi megakadályozza a hajó- és repülőszerecsétlenségeket

Rómából jelelik: Marconi az utóbbi hetekben szenzációs kísérleteket folytatott az ugynevezett mikrohullámokkal. Az olasz tudós legújabb találmányának az a célja, hogy megakadályozza a hajószerecsétlenségeket.

A találmány lényege a következő: Veszélyes sziklákon, valamint köd esetén a hajókon leadóállomásokat állítanak fel, amelyek meghatározott időközönként mikrohullámokon, amelyeknek hossza körülbelül 50 centiméter, jeleket adnak le. A hajón mely a ködben előrehalad és például két szikla között kell elmenne, keretantennát s vevőgépet visz magával. A hajónak, amely a köd miatt a helyes irányt elvesztette, úgy kell manővroznia, hogy sem a baloldali szikláról leadott pontjeleket, sem pedig a

jobboldali szikláról leadott vesszőjeleket ne tudja felvenni.

Abban az esetben, ha ebbe a helyzetbe jut, a hajó a helyes irányban, pontosan a két szikla között halad előre.

Automatikus veszélyfigyelmeztetőt kíván felszerelni Marconi a hajókra és a repülőgépekre. A kapitány fülkéjében a felfelvőállomás villamos lámpával áll összeköttetésben és mindaddig, amíg a szikláról leadásra kerülő mikrohullám a jelzéseket felveszi, a kajütben zöld fény gyullad ki. Amikor a hajó utat jéghegy, szikla vagy másik hajó keresztezi, amellyel a köd miatt esetleg össze is ütközhetne, a kajütben piros fény gyullad ki.

Borzalmas szerencsétlenség Constanța kikötőben

Constanta, augusztus 4.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap a constanței kikötőben. A Regele Ferdinand nevű hajóról egy bárka 17 matrózzal a part felé tartott, hogy élelmiszereket szerezzenek. A tenger fölött erős szélvihar volt, amely a bárkát felborította és a 17 ember a tengerbe esett. Kétségbeesett küz-

delem indult meg a matrózok részéről a csapkodó hullámokkal szemben, de minden erőfeszítésük hiábavalónak látszott. Már-már valamenyüiket ellepték a habok, mikor a gőzösről segítséget küldtek számukra és emberfelei erőfeszítés után sikerült is 16 embert partra vinni. Egy tengerész a vízbe fullt.

Bűnvádi feljelentés br. Kemény János és dr. Kádár Imre ellen Halmay Lajos színházi titkár 168 ezer lejét vesztette el a színháznál

Oradea, augusztus 4.

Az a bűnlajstrom, amely a cluj-oradeai magyar színház igazgatása körül íródott, épületes esettel gyarapodott. A mai napon ugyanis Halmay Lajos a színház volt titkára és igazgatóhelyettese

bűnvádi feljelentést tett br. Kemény János és dr. Kádár Imre, a színház vezetői ellen csalás és hűtlen kezelés címén. A feljelentés, melyet a kir. ügyészséghez adtak be, elmondja, hogy még a Janovics érában Halmay nagy összeget adott kol-

cson a színháznak és mikor Janovics visszavonult, a fennmaradt 168 ezer lei megfizetését br. Kemény és dr. Kádár vállalták a Janovicsnak járó fizetésből. Nem fizettek és mindég céget változtatott Kádár, aki háttérben igazgatta a színházat, hogy ne kelljen fizetnie.

Állításainak valódiságára a kifosztott színházi titkár kéri dr. Janovics Jenő, Imre Sándor volt színházi titkár és több társulat tag kihallgatását. Érdeklődéssel várja a közönség a botrányos ügy fejleményeit.

Árleszállítással küzd a vasút a társasgépkocsik ellen

A vasuti díjszabást felére szállítják le még ebben a hónapban

Bucuresti, augusztus 4.

Mint ismeretes, az államvasutak engedélyt kaptak arra, hogy az ország bizonyos utvonalaiban társasgépkocsi járatokat létesítsenek. Ennek a megszervezése azonban rengeteg költséget emészt fel. Az államvasutak utvonalaiban társasgépkocsi járatokat létesíteni kell gondolkodni, azonkívül ezek számára különleges szervezetet kell létesítenie. Gépkocsivezetőket, gépészeket kell alkalmaznia, azonkívül gépkocsiszíneket kell építeni a társasgépkocsik számára. Mindez annál is inkább nagy költségeket emésztene fel, miután a szervezetet nyugati mintára építenék ki.

Az államvasutak főképpen azért szereztek meg a társasgépkocsi közlekedés engedélyt, mert így akarták felvenni a harcot ama magáncégek ellen, amelyek társasgépkocsijaikkal már évek óta nagy versengést folytatnak az államvasutakkal. A versengés eredménye ismeretes. Ennek csak az államvasutak látták kárát, mert mialatt a sokkal alacsonyabb díjszabással dolgozó gépkocsik tömötten száguldoztak az egyes falvak között, addig az államvasutak kocsijai mindjobban kiürültek. Az államvasutak külföldi szakértője, a francia Leverve Gaston szintén rámutatott erre a körülményre. Eddig voltak rosszak nálunk az utak és hiába voltak kellemtelenek a társasgépkocsik, a közönség mégis ezeket részesítette előnyben. Miután azonban nem volt képes felvenni az államvasutak által erőszakkal iramot, az államvasutak az áldatlan helyzetnek ezzel akartak véget vetni, hogy birtokukba kerítették a társasgépkocsik közlekedési engedélyt.

Néhány nappal ezelőtt érdekes beadvány érkezett az államvasutak vezérigazgatójához. A beadványban azt javasolták, hogy az államvasutak árleszállítást le 50 százalékkal a viteldiákat minden vasutvonalon, mindennemű vonatonál egyelőre október 1-ig.

A beadvány szerint ez volna a lemegebbi módszer az utazó közönség visszatérítésére. Ebben az esetben ugyanis az államvasutak viteldiái olcsóbbak lennének, mint a társasgépkocsiké, tehát ez a lépés az örök versenytelen halálos csapást mérné a társasgépkocsi közlekedésre és végsővégsen a vasut győzelmét biztosítaná.

Ha a tervezetet elfogadják, a vasutnak nem kell többé félnie a társasgépkocsi versenytől és arra sem kellene többé gondolnia, hogy saját kezelésében keltse új életre a társasgépkocsi közlekedést.

A kis libanásztör csodálatos megmenekülése a haláltól

A nyéki vasútállomás közelében legeltette libanyáját Sárközi János gazdálkodó hat éves kislánya. A libák a vasuti síneken legeltek, mikor a budapesti személyvonat közeledett. A kislány el akarta hajtani a libákat, de ezalatt olyan közel jutott hozzá a mozdony, hogy már nem volt ideje elugrani. Hirtelen ösztönös mozdulattal hasra vágódott a sínek között és meelapult. A személyvonat keresztülment rajta. A mozdonyvezető rémülten állította meg a vonatot. A kislányok a kislány keresésére indultak s ott találták meg az utolsó kocsi alatt mozdulatlanul. Kiemelték a sínek közül és meglepetéssel látták, hogy semmi baja sem történt csak a fején és lábán szenvedett kisebb horzsolásokat.

Az érdekes javaslatot egyelőre még nem tárgyalták, noha 10 nappal ezelőtt nyújtották be az államvasutak vezérigazgatójához. Ezen a héten azonban a vezérigazgatóság illetékes bizottsága előveszi és megvitatja ezt a beadványt, amelynek elfogadása döntő kihatással lehet az államvasutak gazdálkodási rendszerére.

Az utazóközönség, mely ebben a kérdésben közvetlenül érdekelve van, természetesen nagy várakozással tekint a fejlemények felé. A közönség bizik abban, hogy ezt a beadványt elfogadják és ezáltal szinte azt mondhatnók, hogy újra megnyitják a vas-

utat a nagyközönség számára.

Az utóbbi években ugyanis az volt a helyzet, hogyha biztosított is kedvezményeket az államvasutak vezérigazgatósága ezek rendszerint a "nesze semmi fogd meg jól" jellegével bírtak és a közönség számára voltaképpen nagyon kevés előnyt biztosítottak. A román államvasutak történetében ez volna az első olyan lépés, mely éreztetné, hogy a vasut végeredményben mégis csak kereskedelmi vállalkozás, melynek az volna a főfeladata, hogy jól és olcsón szolgálja ki a közönséget.

31 horvát paraszt Belgrádnak tart

Halálos ítéletet hozott a jugoszláv bíróság

Belgrád, augusztus 4.

A rendkívüli államvédelmi bíróság tegnap mondott ítéletet 31 horvát földműves felett, akik a vád szerint az "Ustasa" ferdadalmi szervezet tagjai voltak. A vádlottak

közül kettőt, akik megszöktek Jugoszlávia területéről, kötélt általi halálra ítélték. Négy más vádlottat életfogytiglani fegyházra, hármat 20 évi és a többi 8 és 11 év közötti fegyházra ítélték.

An it már régen meg kellett volna tenniök

Megbékél a careii hitközség két pártja

Carai, augusztus 4.

Az az országos törvényes szokatlanul nagy deklarációt keltett belháború amely a careii ort. izr. hitközség két pártja között tört ki, tegnap új fordulóhoz érkezett.

Tegnap délelőtt a vallásügyi minisztérium egy rendelete érkezett a careii polgármesteri hivatalhoz. A prefektúra útján érkezett miniszteri rendelet a hitközség alapszabályaiiba ütközönek mondja ki Horovitz Abis főrabbi megválasztását, miért is a választást megsemmisíti.

A rendelet indokolása szerint a careii ort. hitközség vezetőségének mandátuma még május havában lejárt s így a régi vezetőségnek nem volt joga a rabbiválasztó

gyűlést összehívni és a választást foganatosítani. Egyidejűleg utasítja a minisztérium az interimár bizottságot, hogy a hitközség tisztújító gyűlését két hónapon belül hívja össze és tartsa meg az új előjáróság választását.

Egyébként az új fordulat következtében béketárgyalások indultak meg a két párt között, melyek azonban előreláthatólag nem fognak a kívánt eredményhez vezetni.

Az askenáziak első feltétele, hogy Kaszovitz Samu interimárbizottsági elnök kicserélését kérjék a minisztériumtól és hogy az interimár bizottságot az ő pártjukból kinevezendő öt új taggal egészítsék ki.

Megkezdődtek a román-francia és a román-olasz árucseretárgyalások

Bucuresti, augusztus 4.

Slavescu pénzügyminiszter párisi útjáról való hazatérése tán máris megkezdődtek a gazdasági tárgyalások a két állam között, mert a hitelügy rendezése lehetővé tette, bizonyos áruknak nagyobb mennyiségben történő cseréjét. A Curentul arról értesült, hogy egy francia import csoport kezdett tárgyalásokat a román kormánnyal a petróleumjárdások rendezése ügyében. A megbeszélések azonban nem vezettek eredményre, mert a kormány nem fogadta el a franciák kérését, hogy nyersolajban kapják meg a járulékaikat. Románia csak finomított petróleumot lett volna hajlandó külföldre engedni.

Dumitrescu, a Banca Nationala kormány

zója tegnap Hautelouje francia meghatalmazott miniszterrel és Sarret kereskedelmi megbízottal folytatott tárgyalásokat. A megbeszélések során azokat a módokat szögezték le, amelyek szerint Románia törleszteni fogja az újonnan megkötött egyezmény szellemében Franciaországgal szemben fennálló adósságait.

Hétfőn tárgyalások kezdődnek meg Bucurestiben a román-olasz gazdasági kapcsolatok kimélyítése érdekében is. A két állam gazdasági vezetőinek az a célja, hogy kőring egyezményt kössön és így a két ország közötti árucserét, amely az utóbbi időben igen meglehetősen, a lehetőségek szerint ismét mozgalmassá tegye.

A MANDARIN

21

— Akkor hát valami asszonyhistóriára lehet szó — morgott Craven. — Ez a lány, akinek a belső lépcsőn megtaláltam a lábnyomát és aki talán megölte Frentet, a vetélytársnője nevét használta, hogy bejuthasson. Egyszerű az egész. nem?

— Nem úgy van — tiltakozott Farley. — Sajnos, nemcsak holmi asszonyhistória van a dologban.

Craven meghökkenve, bizonytalanul tekintett rá.

— Nem? Akkor hát, uraim, önök tisztában látnak nélam. Nem lennének a segítségemre? Szeretném tudni, amit lehet és.

— Erre is rákerül a sor, kedves felügyelő ur — mondta Lyman. — Egyelőre szögezzük le a következőket: a ma reggeli látogatásnak csak az volt a célja, hogy az inas felfedezze gazdája halálát... Mikor ölték meg Frentet az orvos véleménye szerint?

— Pár órával a felfedezés előtt.

— Akkor hát Chia Sung nyomravezethet minket, de nem valószínű, hogy ő lett volna a gyilkos. Felmehetnénk most a hálósobába?

A könyvtártermen át mentek fel a hálósobába a hátsó lépcsőn. Craven megmutatta, hogy a hátsó lépcső ajtaja frissen van olajozva és egész nesztelenül csukódik és nyílik.

— A lépcsőnek nincs korlátja, szó sem lehet tehát ujjlenyomatról. A lábnyomot itt találtuk, de lefelé menő irányban. Semmi más jele sehol annak, hogy valaki itt járt volna. A hálósobában sem.

Frent hálósobájának ablakánál valami hivatalnok beszélgetett a polgári ruhás rendőrrel. A halott az ágyon feküdt, letakarva Farley csendesen nézte a szép, szabályos férfiarcot.

— Az orvosi jelentés szerint négy órával a felfedezés előtt következett be a halál — jelentette a hivatalnok. — Szóval körülbelül hét órákor reggel.

— Meng Fut hajnali négykor ölték meg — mondta John halkán maga elé. Craven hirtelen feléje fordult.

— Meng Fu... Persze! Most jut eszembe, az ön inasa volt ugyebár? Olvastam már valami jelentésben a nevét!

A Sutter Streeten lakik? Ugy gondolja, hogy a két eset közt van valami összefüggés?

— Feltétlenül van — mondta Farley. — Majd még beszélünk erről, Lyman odament az ágyhoz és megnézte a halottat ő is. A férfi arcán nem volt sem fájdalomnak, sem ijedtségnek semmi nyoma. Nyugodt volt, mintha csak aludna.

— Hirtelen halt meg — magyarázta a hivatalnok. — Még csak csodálkozás sincs az arcán.

Lyman megbeszélte Cravenel, hogy délután eljön hozzá, aztán azonnal visszament Johnnal együtt Mrs. Mansfield házába. Mikor Frent halálának híre eljutott hozzájuk, éppen csak addig vártak, míg a háziorvos — akiben Sylviának teljes bizalma volt — megérkezett és kezelésbe vette az ájult asszonyt.

Csendesen ültek egymás mellett az autóban, mindketten gondolataikba mélyedve. Farley nyugtalanul próbálta követni agyába zavarosan kuszál, elágazó szálakat... idegesen meg-megmozdult a helyén. Lyman csendesen figyelte egy darabig, aztán megszólalt.

— Chia Sung... Nála van a titok nyitja.

— Az a rettentő arc... — sóhajtott John. — Sylviára is, az anyjára is, reám is rettenetes hatással van... Mit akar velünk a láthatatlan ellenség?

Lyman rátette Farley kezére a magáét.

(Folyt. köv.)

Erdélyi Magyarság

Augusztus 2,

4 oldal

Borzalmas kolerajárvány indiában

Ezrek és ezrek esnek áldozatul a rettenetes járványnak

London, augusztus 4.

Madras indiai tartományban borzalmas kolera járvány dühög. A halottak száma meghaladja az ezret, de az is valószínű, hogy ennél jóval több a koleraiban elpusztultak száma, mert a benszüllötték halottaikat mindjárt elégetik. Tizenkét repülőgépen

orvosok indultak a járvány leküzdésére, ami azonban nem bizonyos, hogy sikerre vezet. A benszüllötték ugyanis vonatkoznak az olasztól. India belsejében a járvány óriási mértékben pusztít. Itt mintegy ötezerre becsülik a koleraiban elpusztultak számát.

SPORT

Németet a németnek

Hamburgh és Schmidt képviselik Romániát a Németország elleni Davis Cup mérkőzésen

Bucuresti, augusztus 4.

A tennisz-szövetség válogatóversenyei tegnap véget értek. Ezeken a versenyeken Hamburger és Schmidt mutatták a legjobb

formát és ez alapon a szövetség a két kiváló játékost jelölte ki a németek elleni nehéz Davis Cup-mérkőzésre.

Nem nagy sikerrel szerepelnek Európában az amerikai atléták

München, augusztus 4.

Az amerikai atléták Münchenben sem mutattak fel nagy eredményeket, illetve müncheni szereplésük nem elégítette ki a várakozásokat. Részletek a következők: 100 m 1 Draper USA 11 mp. Súlydobás 1 Lyman USA 15.76 m. 2 Völke német 14.49 m. 800 m. 1 dr Peltzer német, 1 p. 54 mp. 2 König

német 1 p 55.9 mp 3 Brown USA 1 perc 56 másodperc. 400 méter 1 Fuqua USA 48,3 mp. Magasugrás 1 Spitz USA 195 cméter. 1500 méter 1 Schaumburg német 3 p. 56.6 mp. Az amerikai Vanzke 3 p 58.8 mp-cel csak harmadik. 200 méter. 1 Draper USA 22.3 másodperc. Diszkoszvetés 1 Lyman Usa 45.35 m.

Tudnak a gheorghenii tenniszesezők

Gheorgheni, augusztus 4

A Gheorgheni-Mercurea-Ciuc tennisz-mérkőzést a gheorgheniei 10:1 arányban nyerték meg. Az egyetlen ciuki győzelmet a női egyesben Acél aratta. Eredmények a következő: Férfi egyes: Weinstein-Kolozsi 6:2 6:2 Lázár-Szántó 6:0 3:6 6:4, Bazilidesz-Schmidt 6:3 6:2; Sonnenklár-Papp

6:2 7:9 6:1; Női egyes: Barabássy-Pappné 6:3 6:3; Acél-Alter 2:6 6:4 6:2 Férfi páros dr Gaal Weinstein-Schmidt, Kolozsi 6:0 6:1 Bazilidesz, Lázár-Papp Szántó 7:5 6:4; Női páros arabássy, Zárug-Franczné Pappné 6:2 6:1 Vegyes páros Barabássy, Lázár-Pappné, Szántó 6:2 6:4; Alter, Bazilidesz-Franczné, dr Veress 6:1 6:0.

Fortuna szekerén okosan ül

Ezt a bölcs mondást most újból igazolta a Cluji Kereskedelmi Hitelintézet, a melynek osztálysorsjegy vevői most ismét egy 200.000 lejes nyereményhez jutottak.

A román állami osztálysorsjáték f. hó 1-i húzásán 200.000 lei nyereménnyel húzták ki a 30153 sz. sorsjegyet, mely egy 8 embert tett boldoggá, akik valóságos kis tőkéhez jutottak a szerencse jóvoltából. -- Nyolc boldog ember áldja most a sorsot és az állami osztálysorsjáték intézményét a társadalom legkülönbözőbb osztályaiból, ezredes, magánhivatalnok, szegény özvegy asszony, néptanító, szolgálégény, diák, gyári munkás kereskedőseged de áldják az intézményt nemcsak azok a szerencsés nyertesek hanem azok a százezrek is, akik az osztálysorsjáték által támogatott népjóléti intézményekben részesednek.

Mert az állami osztálysorsjáték nemes

célja elsősorban az, hogy emberbaráti, főleg népegészségügyi intézményeket támogatson a sorsjáték hasznából, míg a másik célja, hogy a sors által kijelölt szerencséseket nagy nyereményeivel halmozhassa el.

A cluji Kereskedelmi Hitelintézet Rt., mint a Román Állami osztálysorsjáték egyik erdélyi főárusítója, a mostani 200.000 lejes nyereményével újból igazolta, hogy Fortuna szekerén okosan ül!

— Ha nem saját szemekkel láttuk volna, nem is hinnénk, hogy most, az úgynevezett holt szezonban is van egy cég városunkban, ahol jelentékeny forgalmat bonyolítanak le. A vevők ugyanis rájöttek arra, hogy most módjukban van kiváló minőségű szöveteket vásárolni olyan olcsó áron, mint amit eddig még nem voltunk képesek látni. A Havas és Grünfeld posztóárúháza rövidesen költözködik és költözésig teljes árukészletét rendkívüli olcsó áron elárulja.

Sajti Sándor három napja,

vagy,

hogy kerül az ember egy-kettőre csendőrkézre, ügyésszégre s azután szabadlára

Oradea, augusztus 4.

Öszhaju öregember jelent meg a szerkesztőségben. Látszott az arcán, hogy lelkét valami nagy bánat szorongatja. Halálra fáradtan rogyott bele abba a székbe, hová leültettük. Nehezen indult meg a szava, azután csak úgy patakzottak belőle a keservek. Egy 54 éves élet keservei.

Aki 50 éven át hiába fizette a biztosítási díjat.

Sajti Sándor 54 éves Saldobagi községbeli lakosnak még az édesapja biztosította be ezelőtt ötven évvel a kis házat az Első Erdélyi biztosító társulatnál. Ötven éven keresztül fizette a Sajti család a nagy biztosítási díjat. A román imperium átvétele után havi 835 lej, melyet csak a legutóbbi időben szállítottak le 558 leire.

Ez alatt az ötven év alatt Sajti Sándornak még egy szalmakazla sem égett el. — Nem is volt az egész országban Sajtinál jobb biztosítás fizető, pedig a háza nádfedeles házikó volt. Csak az istállót fedette be néhány évvel ezelőtt cseréppel. Azt is azért, hogy jobban megvédje a padláson elhelyezett szénát, nehogy valahogy a biztosító társaságnak kára ámajdon belőle, ha tüzet fog. Julius 31-én reggel Sajti Sándor bejött Oradeára. Dolga végeztével hazament. Ugy 11 óra tájban érkezett haza és csak úgy beszólt az asszonyhoz, hogy délig kinéz a hegyre a szőlőbe.

Délben a feleségével együtt megebédelt. Azután az asszony bejelentette, hogy át megy Uilacra, mert dolga van ott. Az embernek szintén dolga volt a mezőn, azért befogott és kivitte az ekét, hogy ugart szántson. Az asszony a falu határában elvált tőle és bement Uilacra. A férfi meg nekifogott a szántásnak.

Félreverik a harangokat.

Jó háromnegyed órát szánthatott Sajti, az ugaron, amikor zavaros hangot ütöttek meg a fülét. Mintha a faluban félrevernék a harangokat. Nézi a falu felé és látja, hogy a templom mellett kigyózik magasba a füst. — Talán a házam ég — dobban bele a szívébe a fájás és mindent otthagya, fut

Ausztria új külügyminisztere

Báró Berger-Waldenegg, az új osztrák Heimwehr egyik vezére, aki eddig igazságügyminiszter volt, átvette a külügyi tárcát.

5 oldal

Erdélyi Magyarság

Augusztus 6.

vissza a faluba. Amikor a templom mellé ér, megtorpan,

ujjonnan cserepezett istállója lángokban áll.

Pillanathyi megdöbbenés után már rohant is, hogy mentse, ami menthető. A háza még nem gyulladt ki, de az önkéntes mentők és tűzoltók már mindent kihánytak a lakásból, úgyhogy legtöbb butor és berendezés tönkrement.

Sajti Sándor, mint egy oroszán úgy küzdött otthonáért, mindenütt ott volt, ahol a legnagyobb szükség volt rá. Azonban az istálló mellett elhelyezett széna és szalmaboglyát nem tudta megmenteni. Éjjelutánig küzdött a tüzzel Sajti, amikor

váraflanul megjelentek a csendőrök és

gyújtogatás gyanúja miatt letartóztatták.

A többi aztán már ment tovább az örök forgás szerint. Sajti beszállították a helybeli ügyésszégre, ahol tegnapig fogva tartották. Közben a vizsgálat megállapította, hogy nem történt gyújtogatás, hanem gyermekek okozták a tüzet, akik a szénaboglya tövében cigarettáztak.

Sajti Sándort elbocsátották az ügyésszegről és megszüntették ellene az eljárást.

A károsult ember pedig ötven évi biztosítási díj fizetése után kezdheti a harcot, hogy valami kártérítést kapjon.

Koldus ma az egész világ?

Rosszul áll a montecarlói játékbank is

Páris, augusztus 4.

Nizzából jelentik: hogy a montecarlói híres játékbank a bukás szélén áll. A játékbank termei az utolsó évben teljesen elnéptelenedtek és ebben az évben majdnem teljesen elmaradtak belőle a játékosok. Szerencse lehet ebben a gazdasági helyzetnek is, de valószínűleg nagy szerepet játszik benne az

hogy a játékok nagyon elszaporodtak és minden valamirevaló üdülőhelynek megvan ma már a maga játékbankja. A játékbank vezetősége, amint a párisi lapok jelentik, a múlt héten ülést tartott és elhatározta a montecarlói játékbank bezárását. Ezzel, leg alább egy időre, a világhírű játékkaszinó befejezte pályafutását.

Néha-néha sikerül

Veszedelemes rablógyilkost tett ártalmatlanná a cluji rendőrség

Cluj, augusztus 4.

A cluji rendőrség szerdáról csütörtökre virradó éjszaka veszedelemes rablógyilkost tett ártalmatlanná. Rozván Zeno komisszár és Bárdi detektív a Fellekvári ut egyik rozoga házában gyanús külsejű egyént fedezett fel, aki az igazoltatásnál Kovács Miklósnak nevezte magát. A különösen viselkedő embert bekísérték a rendőrségre, ahol tegnap a vallatás során előadta, hogy Veress Miklósnak hívják. Bűnöző életét mint

a satumarei 87-es gyalogezred szökevénye kezdte meg. Két évig az ókirályságban működött, ahonnan Magyarországra szökött, hol ült is két évet ottan elkövetett bűntetteiért. Magyarországból újra az ókirályságba szökött, ahol folytatta garázdálkodásait, egy alkalommal több csendőrt lelőtt, hogy kezeik közül megmeneküljön. Legujabban Clujon szeretett volna tanyát ütni, de az ügyes rendőrök ez alkalommal tervében megakadályozták.

Amikor a halászlé vezérigazgatóság téved

10 millió lej értékű hal pusztult el a Braila melletti Filipoiu csatornában

Braila, augusztus 4.

Érdekes ügy foglalkoztatja a hatóságokat. A halászlé vezérigazgatóság rendeletére elzárták a Braila melletti levő Filipoiu csatornát, nehogy annak vize lefolyjon.

A csatorna vize megposhadt és a halak százazrei hulltak el a fertőzött víz következtében. A földművelésügyi minisztérium ká-

rát tízmillió lejre becsülik. A halászlé vezérigazgatóság későn jött rá a tévedésre és újból megnyitatta a csatornát, azonban a halállomány tekintélyes része már elpusztult. A Filipoiu csatorna és a vele összeköttetésben levő Serbanu tó vizén megszámlálhatatlan mennyiségben usznak az elhullt halak tetemei.

János
bácsi

most csak nincs uborkaszegzon. Alighogy agyonlőtték a kis Dollfuszt, három napra rá meghalt a nagy Hindenburg.

— Biony a nimetek most egymásután halnak meg. Hun agyonlövök, hun felakasztják őket, Osztrijába nem jó nácinak lenni, náciországba nem tanácsos osztráknak fenni, pejig ugyanazt a nyelvet beszélnek még is nagyon acsarkodnak egymásra. Nem csoda, ha az öreg Hindenburg nem tudta már tovább nézni, hogy egymást ölik a nimetek oszt elment a kis bécsi kancellár után. De hogy Hitler ecceriből kinevezette magát elnöknek, oszt most ő Németországban az atyauristen. Amit mint miniszterelnök csinál azt ugyancsak ő hagyja jóvá mint elnök. Mivel pejig az elnök nagyobb ur, mint a kancellár, Hitlernek most már meg kell hajolnia saját maga előtt, amiből nyilván következik, hogy Hitler az elnök és Adolf kancellár.

— Bizony ő maga sem hitte volna, mázolósegéd korában, hogy ilyen magasra viszi

— Pejig akkor is mázoló meg szobafestő vót egy szeméjben. Most meg elnök és kancellár együtt. Álláshalmozó. Pejig a kancellárrokat agyonlövök, az elnökök meg meghalnak, de gondujja magába Hitler hogy ha ő eddig kibirta, miér ne huzzon eccerre két fizetést. Utóvégre mégis csak jobb állás az övé, mint tesszem azt Oradeán kéményseprőnek lenni — pláne az Adolf névvel.

— Dehát azt mondták, amikor Hitler Röhmm kapitányt agyonlőtte, hogy a kancellár a hadsereg foglya. Most meg legelőször a hadsereg esküdött fel Hitlerre.

— Felesküdt? Annyi baj legyen. Azé: még Hitler most se biztos abba, hogy a romosztagosok akiknek ő szabadságot adott nem fognak-i neki is szabadságot adni rövidesen.

— Augusztus 19-én népszavazás lesz az elnökre.

— Nem népszavazás a, hanem esküvő.

— Esküvő. Miért?

— Csak igennel lehet válaszolni. Már bocsanatot kérek de az ijen szavazásból nem kérek. Még a hótakat is leszavaztatták. Még Röhmm kapitány is Hitlerre fog szavazni.

— Mondja János bácsi, mit szól maga ehhez a Skoda üggyhöz? Olvasa Maniu szenzációs leleplezéseit?

— Olvasám és teccik nekem, hogy Maniu végre annyi hallgatás után ojan sokat beszélt, hogy két nap alatt se tudta befejezni, oszt kimutatta, hogy be akarták feketíteni, hogy ő is pizt kapott Zeleckitől. Én Maniujt fényleg igen becsületes embernek tartom, s elhiszem, amit mond. Csak azt az egyet nem értem, mit kell az ellen ojan nagyon tiltakozni, hogyha valaki pizt kapott. A nem bűn. A bűn az, hogyha valaki pizt ad. Zeleckit is azért zárták be. Aki kapott, azok közül még senki sincs bezárva.

MEGJELEN!

János bácsi
utazásai
a bérkocsival

II. kiadás

Leszállított ára 12 lei. — Kapható a kiadóhivatalban és a bizományosoknál.

Várjuk a vidéki laptejekeket

Lejárt tombolánk lapfejei gyűlnek. Eddig főleg helybeli olvasóink jelentkeztek, a vidékiek még gyengén. Tekintettel arra, hogy a határidő nem tolható ki, felhívjuk vidéki olvasóinkat, hogy sürgősen küldjék be az összegyűjtött laptejekeket bizományosaink útján 2 lei költséggel, külön 2 lei ellenében megkapják "A legnagyobb győzelem" című nagyszerű sportregényünket. — Pár napon belül a tombolát eldöntjük.

Ítt közöljük, hogy a legutóbbi tombolánk nyerőiként ujabban következők jelentkeztek:

6744 Krajczima Ignác Bihar, gyermek pullover.

737 Özv. Vajda Jánosné Bucuresti, 6 drb. női zsebkendő.

9135 Szepeesi Mancsi, Alba Julia, két pár női harisnya.

1246 Sz. Farkas Imre, Arpasel, Erdélyi Magyarság levélpapír.

5245 Siféri Sándorné Bucuresti, Str. Putului Zamfir 7. két pár női harisnya.

883 Szöllősi András Diciosanmartin, 3 drb. pohártörő.

2590 Keller Jenő Jibou, arany töltőtoll

4250 Barcsi Alexandru Simeria, Erdélyi Magyarság levélpapír.

FLOREAL hajszesz Lotion

a hajhullás, korpásodás legtokéletebb szere. — 1 üveg ára 60 Lei

Kapható drogueriákban, illatszertárakban,

Vezérképviselő: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Gyilkosságra gyanusítanak Jugoszláviában egy menekült osztrák náci

Belgrád, augusztus 4.

Drabogradban letartóztatták egy Jugoszláviába menekült osztrák felkelőt, akit két gyilkossággal gyanusítanak. Az egyik közeli faluban szerdán kigyúlt egy földműves háza. Amikor a tüzet eloltották, két súlyosan sebesült nőt találtak a házban. Egyik

nő pillanatok múlva borzasztó kinok között kiszenvedett, a másik is nemsokára meghalt. A gyilkosság gyanúja az osztrák menekülthez esett, mert aznap a ház körül látták. Nem közölnek a vizsgálat érdekében, mert azt gyanítják, hogy bűntársai is vannak.

Költözködés miatt teljes szöveget hihetelen olcsón elárusítjuk

Havas és Grünfeld

posztóáruház Oradea, 8. sz.

Üzlethelyiség kiadó!

Berendezés eladó!

Mi mindenre képes a konkurrencia

Kovakövet csempésztett egyik kereskedő a másik üzletébe, - azután feljelentette

Satunare, augusztus 4.

Az elmúlt héten történt, hogy Diamant Adolf dugaszdag negresti kereskedő egyik segédje, amint az üzletben takarított, a pult alatt egy csomagot talált. Kibontotta a csomagot és ekkor legnagyobb meglepetésére abban egy kilogramm kovakövet talált.

Diamant Adolf a kovakövet tartalmazó csomaggal azonnla a csendőrségre szaladt de mivel ott nem talált senkit, a járásbírószágra ment, ahol kérte, hogy vegyenek fel jegyzőkönyvet az esetről, mivel az a gyanúja, hogy a kovaköveket agent provokátorok rejtették el nála, hogy a leleplezéssel járó jutalmat megkaphassák.

A kovakövet a járásbírószág beszolgáltatatta a csendőrségnek, ugyanakkor pedig jegyzőkönyvet vett fel az esetről.

Alighogy ez megtörtént, Diamant Adolf üzlete előtt egy satunarei autó állott meg, amelyből Miloju satunarei rendőrkommiszár Serafoianu és Ivanovici detektívek szálltak ki. A rendőrtisztek felmutatták a vizsgálóbíró engedélyét, amely felhatalmazza őket, hogy házkutatást tartsanak Diamant üzletében ahol információik szerint nagymennyiségű kovakő van elrejtve.

A házkutatás természetesen eredménytelenül végződött és a rendőrtisztek eltávoztak. A csendőrség azonban folytatta a nyomozást, amelynek során meglepő dolgoknak jöttek a nyomára. Kiderült ugyanis, hogy

közben Eliás Márton negrestii kereskedő Diamant konkurrensé bent járt Satunaren s ő hívta fel a rendőrség figyelmét arra, hogy tartsanak Diamantnál házkutatást.

Rövidesen mindinkább tisztázódott, hogy Diamant agent provokátorok aldozata lett. Mint kiderült, Eliás Márton, Izrael Jenő és Izrael Ignác certezai kereskedőkkel — mindhárman Diamant régi ellenségei — elhatározták, hogy bosszút állnak üzletfelükön. Minden jel arra mutat, hogy a kovakövet Izraelék csempészték be Diamant üzletébe. Ennek alapján az ügyészség rendelkezése mindhárom embert őrizetbe vették. — Eliás és Izraelék természetesen mindent tagadnak, de a tanuvallomások ellenük szólnak. Diamant segédje például elmondta, hogy a múlt hét elején, amikor gazdája nem volt a faluban, bejött az üzletbe Izrael Móritz, Izrael Jenő 18 éves fia. A fia cipőzsinórt vásárolt. Amikor kiszolgálták, őt az üzletben füzte be cipőjébe a zsinórt. A fia feltűnő hosszú ideig motoszkált a pult körül. Minden bizonyal ekkor rejtette oda a kovakövet. Az ügyészség rendelkezése Izrael Móritzt is őrizetbe vették. A csendőrség tovább folytatja a helyszíni tanukihallgatásokat.

Az érdekes ügyben rövidesen szenzációfejlemények várhatók.

Bécs legújabb szenzációja

Az osztrák kancellár békülni akar a szociálistákkal

Letartóztatták Dollfuss gyilkosának védőügyvédjét. -- Schuschnigg népszavazást készül elrendelni Ausztriában

Bécs, augusztus 4.
A statáriális bíróság tegnap délelőtt Honis Ede st. pölteni kereskedő bűnügyét tárgyalta, akit július 27-én tartóztattak le, mert kiderült róla, hogy mint vezető horogkeresztes, lakásán petárdák és robbanószerekhez szükséges anyagot rejtget. A bíróság Honischt, akiről megállapítást nyert, hogy székesfehérvári születésű, kötél általi halálra ítélte. Az ítéletet délután 2 órakor hirdették ki és így a halálos ítélet végrehajtására délután 5 órakor került volna a sor. Az elítélt védői azonban kegyelmi kérvényt me

gesztettek Miklas szövetségi elnökhöz, aki a halálos ítéletet életfogytiglani fegyház büntetésre változtatta át

és délután háromnegyed 5 órakor a kegyelem megérkezett.

A felkelés szervezőinek kinyomozása a legerélyesebben folyik tovább. Tegnap Karinthyban, Krumpendorff mellett egy kastélyban, teljes rádió leadó állomást találtak, amelyet a nemzeti szocialista felkelés idejében működésben tartottak. Zsákokban, pincében rejtve fegyverekre is bukkantak. A kastély tulajdonosát, Termek Ottó földbírtokost és a Norki testvéreket letartóztatták, akikről ismeretes, hogy a horogkeresztes mozgalom vezetői sorába tartoztak.

Feltűnést keltő leleplezés a Dollfuss elleni merénylet előkészületeiről.

Strassbourg, augusztus 4.
Az itt megjelenő "Der Elzaser" című napilap megdöbbenő leleplezéseket közöl arról, hogy július 22-én vagyis három nappal a bécsi események előtt egyik berlini horogkeresztes képügnökségtől több felvétel érkezett a bekövetkezendő lázadásról. Az egyik felvétel a rádióépületet ábrázolja, azaz, hogy ezt az osztrák horogkeresztesek légberöpítették. A második kép Rintelen dr-t ábrázolja, mint az új osztrák kormány elnökét. A harmadik és egyben a legérdekesebb kép Dollfuss kancellár portréja azzal a felirattal, hogy:

Dollfuss osztrák kancellár, aki harc közben megsebesült és meghalt.

A bécsi lapok a nemzeti szocialista lázadók számát 10-15 ezerre becsülik. Ebből mintegy ötezer letartóztatott. Jugoszláviába szökött négyezer horogkeresztes, míg a többi viszártat rendszer foglalkozásához.

Schuschnigg kibékül a szocialistákkal
A sajtó sokat foglalkozik az állítólagos kibékülési akcióval a kormány és a szocialdemokraták között. A munkásság magatartása a legutóbbi horogkeresztes puccsikisérlet óta engedett merev elzárkózottságából. A kibékítési akciót Schuschnigg kancellár és Winter alpolgármester vezetik.

A kancellár különben csütörtökön este az utóírók előtt tett nyilatkozatában bejelentette, hogy az osztrák népet a közeljövőben meg fogja szavaztatni, hogy mindenki minden kétséget kizáróan dokumentálhassa az osztrák érzelmeit.

Letartóztatták Dollfuss kivégzett gyilkosának védőjét.

Bécs, augusztus 4.
Führer Erik dr-t, aki Panettát, Dollfuss gyilkosát a statáriális bíróság előtt védte, a rendőrség tegnap letartóztatta. A letartóztatásra — hivatalos jelentés szerint — azok a kitételek adtak okot, amelyek a Dollfuss védelmében elmondott védőbeszéde so

rán elhangzottak és melyek a védőbeszédnek olyan színezetet adtak, hogy a letartóztatás szükségessé vált.

Bécsi jelentés szerint Schuschnigg kancellár az Universal Korrespondent egyik munkatársa előtt nyilatkozott és kijelentette, hogy az utóbbi napok eseményei semmi- ben sem változtatták meg Ausztriának Magyarországhoz való viszonyát. Az új osztrák kormány Dollfuss politikai örökösének tekinti magát és a jövőben is a meggyilkolt kancellár által inaugurált külpolitikát kívánja folytatni.

Ötezerre tehető a letartóztatottak száma.

Bécs, augusztus 4.

Az osztrák kormány mintegy 4-5 ezerre teszi azoknak a nemzeti szocialistáknak a számát, akik letartóztatásban vannak.

A kormány úgy intézkedett, hogy a letartóztatottak számára új gyűjtőtáborokat rendez be. Itt írjuk meg, hogy dr Rintelen állapota válságosra fordult, baloldalában teljes bénulás állott be.

Beszélhetsz jó vitéz, senki sem hallgat rád

Henderson nemzetközi rendőrség felállítását óhajtja

London, augusztus 4.
Most, hogy a világháború kitörésének 20 éves évfordulója van, nem érdektelen Hendersonnak, aki tudvalevőleg a leszerelési konferencia elnöke volt, a nyilatkozata: — Fel kell rázni a hatalmakat — mon-

dotha Henderson — hogy a nemzetek előhaladást tegyenek a béke felé. Ennek a békének legelső ténye az lenne, ha a nemzetközi fegyverkezés helyébe a leszerelés és a nemzetközi rendőrség lépne.

Megölte a légyölőgomba

Simleul-Silvaniei, augusztus 4.
Cemar községben két súlyos gombamérgezés történt. Debrent Imre kétnapi szenvedés után, orvosi beavatkozás nélkül meghalt. A boncolás megállapította, hogy nagy-

mennyiségű légyölő gombát evett amelyek mérge halálos. — Gál Ferencné földműves asszony szintén gombamérgezést kapott. — Orvosi kezelés alatt áll.

RADIOMŰSOR

VASÁRNAP

Bucuresti. 10.30: Egyházi előadás 10 és 50: Egyházi zene 11: Rádiózenekar 12.45: Moscopol János énekel 13.40: gramofon 17: Román zene 18.05: gramofon 19.30: Rádió egyetem 20.15: Rádiózenekar 21.15: Rádió zenekar 21.30: Sport. 21.40: Egyveleg 22 s 30: tánczene.

Budapest. 9.15: Hírek 10: Református istentisztelet 11: Egyházi ének és szentbeszéd 12.1g: Közvetítés Miskolcra 13.30: Operaházi zenekar Szünetben rádiókrónika 15: A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata 15.45: szegedi Farkas Jóska és cigányzenekara, 16.30: A magyar gyár- iparról előadás 17: Káliz Jenő zongorázik 17.40: Bibó Lajos elbeszélése "Zsófi" 18.10 Hanglemezek 19.20: Színműelőadás a Studióból "A szabad nők elrablása" Bohózat 4 felvonásban Utána: Hírek, sport és löversenyeredmények (kb. 21.) 21.30: Honvédegyalogezred zenekara, 22.45: Len Baker jazz-zenekarának műsora énekszámokkal 23 és 45: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál. (Ezt a közvetítést a bécsi rádióállomás is átveszi.

Ujságárusításra fiúk és munkanélkülieket felveszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac-tér) 4.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

APRÓHIRDETESEK

Szoba, előszoba konyha spájz azonnal kiadó, Str. Aradi 23. 1797

Eladó ház elköltözés miatt, áll szoba, konyha, speiz, előszoba és mellék szobákból, ára 38 ezer lei. Str. Berlinului 63. 1725

JEGY-GYÜRÜK

legnagyobb választékban, legolcsóbban csakis

Kerítésnél Strada Nicolae Iorga 9. Zöldia passagel szemben Aranyat legmagasabb árrban veszek.

Mindenek jó főző kéttagu családhoz felvételük. Vadász, Strd Aurel Vlaicu 51. 1720

Fiatal házmasterpár ki szépen mos, vasal, felvételük. Jelentkezés délelőtt 11 órakor. Sas palota gondnoknál. 1721

Ügyes tűző és ragasztónő azonnaira felvételük. Kovács cipőüzem Str. Rimanóczy 8. szám. 1722

GOLF borotva-pengét!

az acélipar egtökéletesebb alkotásával és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselet: Friedman Armin, Oradea Promenad Eminescu 16.

Erdélyi Magyarország

7 oldal

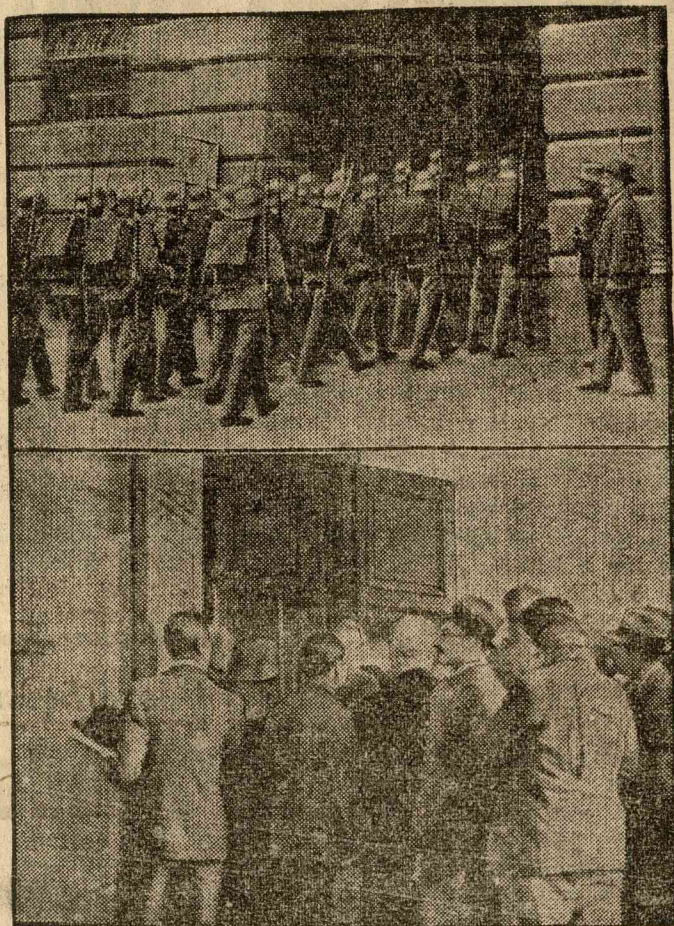
Augusztus 6.

A HÉT KÉPEKBEN

HINDENBURG

Németország nagy halottja tábornagi uniformisban.

A Dollfuss-merénylet tárgyalása

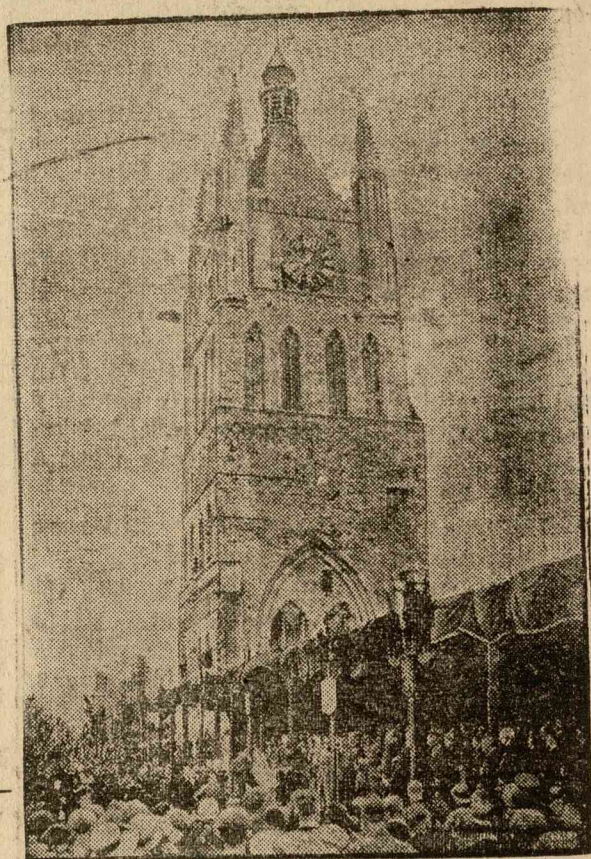
Fönt a katonaság megszállja a tárgyalás épületét. Alsó kép: A közönség feszült izgalomban várja az ítéletet.

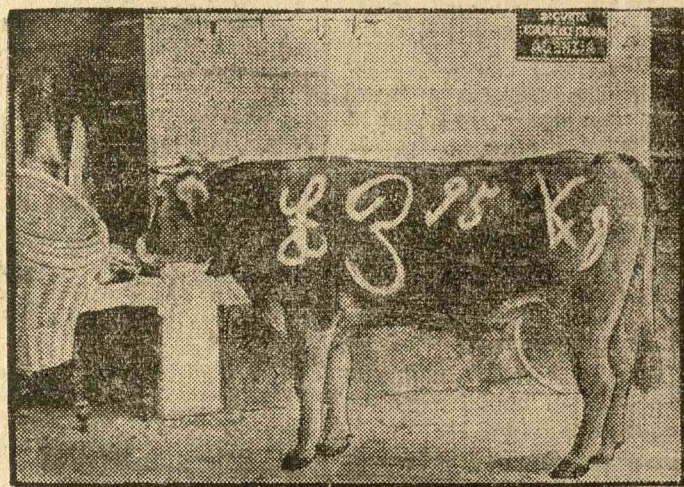
Tányérsapka helyett kalap

Az angol hadvezetőség érdekes újítást vezetett be hosszú kísérletezések után. — Mint képünkön látható, a katonaság tányér-

sapka helyett kalapot kap — nemezből. — könnyebb és kényelmesebb viselet.

Az Yperni új székesegyház felszentelése

Egy olasz mészárosnak támadt az az ötlet, hogy üzlete előtt egy vágómarhára írja rá a husárakat. Az ötlet állítólag fellendítette a mészárszék forgalmát.

Szokolnikov a szovjet új követe Párisban